

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Methodvs Expeditæ Commvniõnis Tum pro Sacerdotibus, tum pro omnibus fidelibus communicaturis

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1657

De dispositione corporali requisita ante sacratissimam Communionem,
Cap. 2.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41783

CAP. II.

De Dispositione corporali
requisita ante Sacratiss.
Communionem.

à Sanch.
lib. 9. de
matr. d. 13
quicquid
dicat Na-
varr. in
Man c. 21

n. 51. pu-
tans esse
mortale et
iam post
confessionē
debitam,
qui tamen

in 2. edit.
mutavit
sententiā.

b De Lug.
disp. 15.

§. 1.

De Munditia à Pollutione,
vel Copula.

PRæmittimus tanquam cer-
rum, non esse mortale, et
post peractam rite pœnitentiam
de peccato, eodem, etiam, quo
patratum est, die, communicari
re: jam enim, sic, non indignè
graviter ad Sacram Eucharis-
tiam acceditur:

2. Porro, quo ad decenciam:
Pollutio involuntaria neminem
ex iis, qui benè affecti sunt circa
spiritualia retardare unquam
debet à Communionis accessu:

Qui

Qui
lucio
tur; e
lendu
nisi id
lumqu
ctum
di: ve
sequen
munic
; I
copula
gruam
propte
imped
diei: n
vel Iu
lemne
denda
rim, i
post il
post si
pollut
gravio
nus, cu
magis
hit.

Qui maxime ab hujusmodi pollutione, in imaginativa turbaretur; esset ob reverentiam consulendus differre in alium diem, nisi id sæpius accideret, periculumque esset spirituales profectum aliqua ratione impediendi: vel nisi aliqua ex rationibus, sequenti numero dicendis, communionem, concederet.

*sec. 1. an 3
Sanchez
ibid. alios
citantes.
c. Idem,
quicquid
dicat Io.
Sanchez
in sel.
d. 2. 2. n. 3.*

3. Pollutio voluntaria, vel copula illicita, etiam post congruam poenitentiam, melius propter eandem reverentiam, impedit communionem illius diei: nisi forte nota, vel infamia, vel Iubilæum, vel Festum solemne, vel quid simile, concedendam suadeat. Fateor interim, majorem rationem requiri post illicitam copulam, quam post simplicem, ultro volitam, pollutionem: licet enim hæc gravior culpa sit; illa nihilominus, cum sit magis externa, ac magis voluntaria, magis distrahit.

d. Idem.

e *Idem,*
quidquid
dicat idē
Jo. San-
cez ibid.
f De Luga
ibid. n. 14.

4 Copula licita melius, & regulariter impediēt nisi festum, nota, vel simile quid, ut modo diximus, obstant.

5 Adverte denique minorem causam requiri *f* ad concedendam communionem, si ejusmodi copula oritur ex amore prolis, quam si ex cupiditate voluptatis, & multo satis minorem, si est non petita, sed reddita: ita ut in hoc casu merum communicandi desiderium sufficiens causa videatur: siquidem tunc pretextu communionis, non erat conjux repellendus: & tunc, ob actum redditæ justitiæ, minus est uxoratus à communionis refectione removendus. Adde hic illud, quod modò dictum est capite præced. §. II. fine.

Denique est ne peccatum veniale accedere ad Eucharistiam postquam eodem die conjux delectationis causa debitum exc-

git?

ius, & re-
 si festum,
 ut modo
 e minorem
 conceden-
 si ejusmo-
 more pro-
 rare volu-
 minorem,
 eddita: ita
 communi-
 cians caus-
 tunc pro-
 non erat
 & tunc, ob
 z, minus
 nionis re-
 Adde hic
 tum est ca-
 carum ve-
 charistiam
 onjux de-
 tum exe-
 git?

git? Esse docet Sanchez, g & Mar-
 ebinus h Ratio est (inquit Mar-
 chin.) quia apparet aliqua irre-
 verentia sic accedendo. Audio.
 At etiam, qui causa voluptatis
 vespere ante communionem
 comedisset, peccaret venialiter,
 mane accedendo ad Eucharis-
 tiam: & sic de similibus, quod
 non admittimus. Puto igitur,
 ex suppositione, quod in tali co-
 pula, vel cibo quis venialiter
 peccaverit; esse judicandum sic-
 uti supra cap. 1. §. 4. judicavimus,
 esse, vel non esse veniale accede-
 re ad Eucharistiam cum veniali.
 Illud addendo in materia luxu-
 riae facilius mentem à sacris mi-
 nisteriis avocari, quam in aliis
 materiis; ac propterea facilius
 incidi sic posse modo supradicto
 in veniali, accedendo ad Eu-
 charistiam cum hoc speciali
 peccato veniali. Ad quod cer-
 tè respexit Sanchez / dum casti-
 gatè loquens, dixit, debitum

g *Sanct.*
lib. 9. de
matrim.
d. 13. n. 3
h March.
de ord
tr. 3. p. 30
c. 2. n. 16.

i *Supra*
c. 1. §. 5.
à n. 13.
 l *Sanct.*
loc cit.

gatè loquens, dixit, debitum
 tum exigentem ex voluptate, re-
 gulariter, peccare venialiter ac-
 cedendo eodem die ad commu-
 nionem, nisi aliqua causa excu-
 set: quia (inquit) oritur magna
 distractio, mentisque hebetudo.
 Nota illud (Regulariter.)

§. 2.

De Munditia Corporis
 externa.

a De Lug.
 d 15. de
 Euc. sec 1.
 n. 15.

¶ **N** Vllæ sordes corporeæ,
 unde nec menstrua, se-
 cundum se, Communioni impe-
 dimento sunt. a Præstat tamen,
 propter decentiam, eas, quan-
 tum modestè fieri potest, amo-
 vere. Si tales sint, ut horrorem
 aspicientibus pariant à commu-
 nione publicitus exhibenda; de-
 cens est abstinere: nam sic in-
 telligendus est Canon, Tua nos,
 de clerico ægrotante, qui, pro-
 pter lepram, à communionem
 prohi-

prohibetur, intelligendus, inquam, in publico. Nec tamen, si id in publico fiat sine scandalo (quod tamen, vix, hac nostra ætate, quando res suo pondere jam expensæ, vel ipso populo notæ sunt, posse esse puto) peccaretur: talis enim Canon in usu non est.

§. 3.

*De superfluo Mulierum
ornatu.*

Quid de muliebri purpurisso, cerussa, & ornamento. Respondeo si fucus ille, & cætera ornamenta vanitate afficiantur mortaliter peccaminosa; fore culpam sacrilegè mortalem, certum, exploratumque est. Si venialiter; dic illud, quod supra cap. 1. §. 4. diximus de accedente ad communionem, cum affectu ad peccatum veniale. Si nullam peccaminosam redoleât,

E s

ut

ut subinde accidit foeminis timoratis, bono fine, propter viri sui oculos, vel juxta ritum patriæ sese ornantibus; nulla erit culpa: quia, nisi aliud addatur, non est unde ea contrahi possit. Fateor, regulariter, vix, à veniali excusari eas, quæ, tam anxie, faciem dealbant (utinam eodem modo conscientiam) si non ex alio capite, certè ex eo, quòd illud tempus, quod expenderunt ad se comendas (de quo scitè Poëta. Dum comuntur, dum peccuntur, annus est) ad animam piis virtutum actibus exornandam, vel certè ad utiliora negotia expedienda; consumere debuis-
sent.

§. 4.

De vestibus externis: ubi, an Sacerdos sine stola, & Eques cum gladio decenter communicent.

8 **M**issos Religiosos facio, qui certo vestimentorum genere induti instringuntur, saltem in publico, ad Communionem accedere. Regulas quisque consulat suas.

9 Porro, cum certum sit, vestes non esse hic valde attendendas: non enim corporis ornamentum, sed animæ pulchritudinem exposcit hoc Sacramentum; tamen modesto quisque, honeste ornatu, propter reverentiam, uti, quantum potest, congruum est.

10 Sed hic in proprio loco quaeritur. Primò. An cum Sacerdos, extra sacrificium communicat, stolam circa collum tenere,

E 6

tenere,

ecere. sub obligatione, oportet. Respondeo. Id congruum quidem est: in cap. enim Ecclesiastica distinct. 23. ita præcipitur. Quia tamen & res non est (extra Sacrificium) ex se gravis, & decretum illud, quo ad hoc, usu jam est abrogatum; obligatio peccati non adest. *a*

a Azor 1.
p. 1. 10. c.
28. q. 12.

Gavans.
in Comm.
ad Rubr.

Missalis
20. 1. d. 4.

22. 8. n. 7.

b Jo. Sanc.
in select.

d. 47. n. 3.

c Diana

p. 3. 21. 2.

resol. 30.

sine.

ii Quæritur Secundo an decenter fidelis accedat ad Sacramentum Euchariſtiam, armatus ense, & propugione: ut si sit Eques Religioſus S. Ioannis, S. Iacobi, Alcantaræ, & ſimilium? Respondeo decenter: *b* quia hæc ſunt ipſorum inſignia, & quidem ad propugnandum pro fide. Cæteris laicis, idem conceditur, quia non eſt unde appareat irreverentia.

ii Addunt tamen aliqui e id fieri debere, ceſſante ſcandalo: quod tamen raro ceſſare putant. Equidem licet ſim omnibus author, ut propter modeſtam humilitate

ilitatem illa instrumenta de-
ponant; tamen. si secus fiat, non
puto facile affuturum scanda-
lum, saltem grave: nisi fortè ali-
quam rudis homuncionis levem
admirationem, de qua non est
valde laborandum. Consuetudo
autem, quæ alicubi viget ea de-
ponendi; nil aliud ostendit, nisi
prædictam modestiam, à qua or-
tum eam habuisse, & non nisi
decentiæ obligationem afferres
jam omnes ferè norunt.

§. 5.

*An corporis sanitas requiratur
ab accedente ad Eu-
charistiam.*

13 **N**ULLA ex se requiritur.
Solum ergo à commu-
nionem arcendi sunt infirmi illi,
in quibus, ratione vomitus, vel
frequentis tussis, aliqua irreve-
rentia sacræ hostiæ rationabili-
ter timetur. De leproso vid. sup.

§. 2.

E 7

14 Ve-

a Jo. Sanchez in se-
lect. d. 38.
n. 2.

14 Verum, quo ad ejusmodi Infirmos, quæ nam sunt diligentia exhibendæ? sanè, si infirmus, a post sumptum cibum, etiam modicum, statim eum sursum, vel deorsum, expellat; ne communicetur. Si verò modicum cibum, vel particulam non consecratam, cum qua fieri experientia potest, retineat; concedendum est ei sacrum Viaticum. Quod si non ex assumpto cibo, sed ex ipsa ægritudinis vi, vomitum patiatur; communicandus non est, nisi, per sex circiter horas, vomitus cessaverit, & medicus, vel si hic absit, astantes judicaverint, saltem per horam ab assumpta Eucharistia, infirmum non vomiturum, nam tunc comunicari poterit. Quod si deinde, per accidens redeat vomitus, & sacra hostia expellatur; reponatur in loco aliquo sacro, ac species, ubi corruptæ fuerint, in sacrarium recondan-

cur.

jur. Cætera, quæ ad Infirmi-
 communionem pertinent, dice-
 mus infra suo loco cap. 5. vide
 item c. 3. §. 4.

§. 6.

*De jejunio naturali requisito
 ante Communionem.*

15 **D**Vo mox dicenda requi-
 runtur ad hoc ut vio-
 letur jejunium naturale, dictum
 naturale ad differentiam Jejunii
 Ecclesiastici, quod Ecclesia præ-
 cipit observari in diebus Jeju-
 niorum. Eo violato, ad sacram
 Communionem, extra casum
 necessitatis, de quo dicemus
 mox, §. 8. accedere, sacrile-
 gium mortale esse (& quidem
 per nos unum) *b* ignorat nemo.

16 Primò, igitur requiritur,
 quòd quicumque cibus, vel po-
 tus sumatur: cibus autem, &
 potus est ille, qui in stomacho
 alteratur, seu digeritur, vel ad
 dige-

*a De Lug.
 de Euch.
 d. 15. sec. 2*

*b Ut sup.
 diximus
 c. 1. §. 3*

digestionem pertinet. Secundū
quòd id fiat per actionem, qua
fit comestio, vel potatio: qua
talis non est, nisi ex prædictis
cibo, & potu assumatur, & in
stomachum trajiciatur.

Quae pertinent ad cibum.

17 Dixi (quicumque cibum)
si quidem etiam modicissimus
cibus, ut modicum granum ani-
si, ex proposito deglutitum vio-
lat cjejunium hoc: nam ex Con-
cilio Toletano, cibus, vel po-
tus, quamlibet minimus, ante
communionem, prohibetur.

18 Dixi iterum (cibus) ossi-
culum enim sive fructuum, sive
alterius generis, frustum ligni
solidi, moneta aurea, globulus
plumbeus, frustum unguis, fi-
lum ex ferro, vel serico, vel la-
na, & similia, non violant, & et-
iam in magna quantitate: non
enim sunt cibus. Et non me-

*c De Lugo
ibid n 22.
& 27. &
Hurt. de
Euch. d. 9.
diff. 15.*

*d De Lug.
cit n. 32.*

diocre

diocre signum, quod in stomacho non alterentur, est, quia eadem integra, ut deglutiuntur, a quolibet, etiam valido stomacho, egeruntur in excrementis. Contra, violat Tabacum per os assumptum, si deglutiatur, e pillulæ ad medicamenta, & similia: quia sunt cibi, quamvis medicinales: quibus semper est immista aliqua tenuis particula apta ad digestionem, nutritionemque.

19 His violentibus addo libens papyrum, seu chartam, & filum ex lino: ducunt enim originem ex herbis, & sunt in substantia herbæ, quæ digeruntur: ut etiam est musca, culex, & vermiculi, digeruntur enim & ipsi. Nec valet cum aliquibus dicere, papyrum, & filum ex lino esse cibum humanum, non, inquam, id valet dicere: nam nec fœnum, & palea v g. sunt cibus humanus, & tamen, quia dige-

e Præpo-
sit. in 3.
p. 9. 80.
art. 8.
dub. 1. n. 39

f De Lug.
ibid. di-
st. n. 32.

digeruntur, violant: Huc item reduco terram, seu cretam, quam foeminae, ob delectationem, vel ad diminuendum colorem, comedunt: cum enim non sit purum elementum, puto alterari in stomacho, & consequenter violari jejunium. Et sanè quis neget pulverem ex lapide Bezzuar, vel ex terra Cypria, etiam si solus, sine jusculo deglutatur, cum sumatur per modum cibi medicinalis, solvere jejunium? par autem videtur ratio in terra, seu creta.

*g Summa
Diana V.
Commu-
nionis dis-
positio
9.33.*

Dices cum aliquibus Terra, g & similia in magna quantitate non violant jejunium Ecclesiasticum: ergo in minima non violant naturale. Respondeo nego consequentiam: nam terra, & similia non violant jejunium Ecclesiasticum, quia modicissimum est illud, quod in ipsis, etiam acceptis in magna quantitate, inest nutritivi, seu digesti-

digestibilis: sicuti evenire in cibis medicinalibus modò dixi num. 18. At hoc modicissimum, quod ibi inest, satis est ad violandum jejunium naturale, ad quod violandum sufficit quodlibet modicum, ut vidimus num. 17.

20 A cera non violari jejunium nec naturale, nec Ecclesiasticum, etiam in magna quantitate assumpta, docet Summa Diana, h̄ citatque pro se Ioan- nem De Lugo disp. 15. de Eucharistia sect. 2. num. 29. Sed ibi De Lugo juncto n. 25. meminit cretae non cerae in meo codice, quae satis diversa sunt: magis tamen acquiesco, quòd frangat jejunium, sicuti dixi de ipsa creta, & terra: immo rationabilius, quia magis alterabilis, & partibus aliquibus mellis immista semper est.

21 Si quis deglutiat avellanam, vel pineam nucem cum cortice integram, frangere jejunium

h̄ Idem
ibid.

Huc item
u cretam,
delectatio-
ndum co-
cum enim
ntum, puro
& conse-
nium. Et
rem exla-
x terra Cy-
ine juscule
matur per
alis, solve-
em videret
ra.
us Terra,
quantitate
n Ecclesia-
nima non
Respondeo
: nam cer-
blant jeju-
quia mo-
quod in
in magna
itivi, seu
digesti-

i Jo Sanc.
in select.
disp. 42.
n. 23. fine.

nium docet Ioannes Sanchez
& quia est materia comestibilis,
& per accidens non alteratur.
De qua doctrina ego dubito:
quia ut trajicitur, nec est altera-
bilis, nec digestibilis.

Quæ pertinent ad Potum.

k De Lug.
ibid. n. 32

22 Dixi deinde de requisitis
ad violandum jejunium (Potus)
quia gutta aquæ de industria
sumpta, violat hoc jejunium,
sicuti violari à medio anisi gra-
no, paulò ante diximus: ille enim
est cibus modicus, hic modicus
potus. Violat etiam potio me-
dicinalis, aurum item potabile,
ut etiam sanguis, quem sugeret
quis ex suo v. g. digito vulnera-
to: quia hæc per modum potus
assumuntur. Si à te hauriatur
aqua (immo & quodlibet aliud)
& statim à stomacho ejiciatur;
judicandus es non jejunus, sal-
tem ex eo capite: quia sem-
per

per re-
cho.

Qu

23

mestio

gutta

salivæ

jusculi

sic bene

que sal

qui ex

mistus

non vi

modo c

vis, qu

casti tra

vel hun

magna

gingivi

mistus,

sumpti

re in fo

per

per remanet aliquid in stoma-
cho.

*Quæ pertinent ad naturam
Comestionis vel Potationis*

23 Dixi denique (quæ sit comestio, vel potatio) quia Primò gutta / aquæ, quæ commiscetur salivæ dum os abluis, vel gutta iusculi *m* quando illud gustas, an sic benè præparatum, immistumque salivæ traicis, vel sanguis, *n* qui ex capite fluit in os, & immistus item salivæ deglutitur, non violant. Secundò eodem modo culex, vel musca, *o* vel pulvis, quæ casu in os volitant, & casu traiciuntur. Tertiò sanguis vel humor *p* descēdens, etiam in magna quantitate, ex capite, vel gingivis, etiam non salivæ immistus, si deglutiatur. Quartò sumptio Tabacchi per nares, sive in folio, sive in pulvere, sive

*1 Idē De
Lugo n. 23
m Idem
ibid.
n Idem
ibid.*

*o Idē n 33
& Hurt.
de Euch.
d. 9. diff 15
p De Lug.
ibid. n 23.*

in

q *Grana-*
do in 3. p.
contr. 6.

tract. 10.

d. 8. n. 4.

r Colligi-
tur ex

Suar. de

Euch d. 68

sect. 4.

§ Queres
rursus.

¶ Grana-
do ibid.

¶ Colligi-
tur ex De

Lugon. 33

in fumo, q immo & aliquantulum aquæ attractæ r per nares, non solvunt jejunium: quia hæc omnia non sunt comestio; vel potatio: sed prima est trajectio salivæ, secunda est respiratio, tertia est fluxus, quarta est attractio, seu afflatio narium. Denique odor quilibet / non violat jejunium: quia; præterquam quod non est cibus, vel potus; non sumitur per comestionem, potationemve, sed per prædictam narium afflationem.

24 Contra musca, vel culex; & sicca de industria comedas, vel etiam potens ea expuere, nihilominus trajicis; violat jejunium: quia ex una parte hæc digeruntur, suntque ut modo diximus, cibus, & ex alia hæc est propria comestio: quod enim involuntariè ab extrinseco venerit; non obstat: nam etiam si involuntariè ægrotus per vim cibetur, & decidens in flumen aquam

aquam invitus bibat; non propterea erit jejunus. Adde quod tu jam voluntariè trajicis: unde hæc non erit respiratio, sicuti esse modo diximus, quando casu, ex vi ipsius respirationis, prædicta musca trajicitur.

25 Præterea non violant jejunium frustulæ, quæ in dentibus remanent ex reliquiis cœnæ, si non de industria deglutiuntur: *Aa* si quidem sic non fit comedestio: nam vel cum saliva, vel ex respiratione trajiciuntur. Violant tamen *Bb* si deglutiuntur ex industria: quia sic æquivalent comedestioni: & parum fatigant, quòd non hoc die, sed altero assumptæ fuerint, dummodo comeduntur: quo pacto, propter eandem rationem, etiam violatur jejunium à saccharo, seu tabellis, *Cc* ad raucedinem avertebantur, positæ in ore vesperis ante cubicum, sed quæ post meridiem noctem liquefiant, & trajiciantur

Aa De Lugo ibid. n. 36 Vas. de Euch. d. 211. c. 3. n. 30. Hur tad de Euch. d. 9. diff. 15. Bb Ibid. Cc De Lugo n. 26 § 27.

liquantur
per naves,
quia hæc
estio; vel
trajectio
respiratio,
ta est at-
ium. De-
non vio-
; præter
bus, vel
per come-
e, sed per
lationem.
vel culex,
medas, vel
re, nihi-
olat jeju-
parte hæc
ut modo
alia hæc
quod enim
nfeco ve-
m etiam si
per vim
a flumen
aquam

Dd Ta-
biena Hen
riq. Jo. à
Cruce
Diana
Suar. Ro-
driquez
Coninch.
Aliique.

Ee Bonac.
de Sacr.
d. 4. q. 6.
p. 2. n. 9.
Ff Tanne-
rus tom. 4
disp. 5 q. 8
ar. 8. nos. 1

ciantur in stomachum. Aliqui
docent per prædictas cibi reli-
quias nunquam violari jeju-
nium: quod sanè, saltem propter
authoritatem extrinsecam non
ignobilium Doctorum *Dd* non
est improbabile. Id quod, ne ad
prædictas tabellas extendas ve-
lim: quia in his, cum voluntariè
assumptæ fuerint, magis clarè
apparet ratio comestionis.

26 Denique Aromata in ore
tenere, immo, & conterere, ut
frequenter fit in Mastice, & in
Tabacco ad confortandum ca-
put, vel ad phlegmaticum humo-
rem evacuandum; si non deglu-
tiantur, non nocent jejuniis: *Ee*
quia ejusmodi actio comestio
nullatenus est. quòd si aliquid ex
his descendat cum saliva, ut cer-
tè semper evenire oportet, cum
cohiberi non possit, quin des-
cendat saliva illis aromaticibus
affecta; non affert *Ff* impedi-
mentum jejuniis: siquidem, non
est

est per modum cibi, vel potus, sed per modum salivæ, seu commistim cum saliva. Illud, quod aliquis addit, quod videlicet, si dum prædicta aromata in ore quis voluit, granum aliquod casu in stomachum descendat, non solvatur jejunium; mihi difficile est: quia hæc est vera, licet non volita comestio. Neque eadem est ratio de musca in os volitante, & casu deglutita: hæc enim actio nullo modo est comestio, sed respiratio: cum granum illud in ore contritum, volutatum, & in stomachum, quamvis contra voluntatem trajectum, comestio sit, & non sola respiratio, ut de decidente in flumen, & aquam involuntariè deglutiente diximus num. 24.

*An somnus, vel cibus digestus
requirantur ante Com-
munionem.*

Gg De
Lugoibid.

39.

27 Duo denique adverte. Pri-
mo minimè requiri, quod Gg
post cibum, ante mediam no-
ctem, assumptum, homo dor-
mierit, vel cibum digesserit:
hæc enim non sunt in præcepto.
Ex quo olim consului cuidam,
qui cæterum non infirmus, ma-
ximam tamen famem facile pa-
tiebatur, nec se se cohibere per
quatuor horas sine cibo poterat:
consului, inquam, ut immedia-
tè ante mediam noctem se cibo
reficeret, & antequam illæ horæ
elaberentur, quamvis non dum
digesto cibo, ritè communica-
ret.

De Tempore quo violatur jejunium naturale.

28 Adverte Secundo tempus, quo jejunium, de quo agimus, violatur, esse quando quid comeditur, vel bibitur post mediam noctem, quæ per horologium notatur per primum pulsum Campanæ: & (si horologium quadrantes ante horarum pulsum notat) per primum pulsum primi quadrantis: tunc enim notatur incipere dies sequens. Unde, si forte tunc es in actu bibendi, & prosequaris post dictum primum pulsum; jam naturale jejunium violasti. Nec enim sequor unum, aut alterum dicentes initium sequentis diei incipere post ultimum prædictæ campanæ pulsum.

Hh Sane.
l 2 de ma
trim d. 41
n 40. De
Lugo d. 15
de Euch.
sect. 2.
n 27. 40

a Laym l.

1. tr. 1 c. 5.

§. 4. n. 36.

De Lugo

d. 15. de

Euc. sec 2

n. 42. & 43

Jo. Sanc.

sel d. 42.

n. 9.

b Sanc. l. 2

de matr.

d. 41. n. 40

De Lugo

cit. Frag. in

præc. Ec 3

l. 2 c. 5. n. 18

c Lay. loc.

cit. Baun.

Auct ca-

suū Bonō.

quibus.

Adde Diā.

p. 3. t. 4. ref

29 & Jo.

Sanc. in sil

d. 42. c. 2.

§. 7.

De dubitante an solverit Jejunium naturale. Ubi de diversitate Horologiorum.

29 **S**I dubitas, an sis jejunus, ex eo quia nescis comederis ne, an non; communicare tibi conceditur. *a* At si certus quòd comederis, dubitas quom comestio fuerit ante mediam noctem, an post illam; non conceditur. *b* Ratio est, quia hic est possessio pro præcepto: ibi pro tua libertate.

Scio aliquos in utroque casu concedere communionem: quia in utroque putant stari debere pro libertate communicandi: & sanè: propter authoritatem horum doctorum, *c* probabile id existimandum est.

30 Dixi (si dubitas) nam si sint plura horologia, nisi con-

Rec

stet esse falsa, potes ad quodlibet
sequi: tunc enim non dubitas,
sed habes probabilitatem (quam
illud tale horologium tibi facit)
non fuisse mediam noctē quan-
do comedisti, quia non fuerat
datum signum ultimi horologii.
Licere autem cuique facere id,
quod probabile, est communis
est sententia doctorum. 6

§. 8.

*Quando non jejuno licet com-
municare.*

31 **I**N aliquibus casibus id li-
cet. Primò instante pro-
Viatico: id quod satis sit hic in-
nuisse: nam cætera, quæ ad id
spectant dicemus infra proprio
in loco c. 5. præsertim §. 9.

32 Secundò Sacerdoti, etiam
ad dandum Viaticum alteri mo-
ribundo licere non jejuno cele-
brare, si non adsint aliæ particu-
laris consecrata, docent plures,

F 3

plu.

d DeLug.
cit. n. 45.
quavis id
neget, Meo
rolla, &
Salas a
pud Dia-
nam p. 40
tr. 3. res.
19.

e Lege Cas-
trop to. 1.
disp. 2. de
consc. p. 20.

it Jeju-
de

jejunus
is come-
municare
si certus
tas quæ
mediam
non con-
quia hic
ro: ibi

que casu
em: quia
i debere
candi: &
tem ho-
abile id

) nam si
nisi con-
Rec

*a Apud
De Lugo
de Euch.
Disp. 15.
sect. 3. n.
67.*

plurimi verò negant ; utriusque probabiliter : *a* illi, quia, iudicant, præceptum de jejunio, ante communionem, non esse ita rigidè latum ab Ecclesia, ut velit moriturum relinquere sine Viatico: hi quia putant satis esse, si concedatur ipsi infirmo tale privilegium, non verò aliis, propter ipsum.

*b Aliqui
apud Præ-
posit. in 3.
p. 9. 80.
ar. 8. dub. 2.
n. 49.*

33 Tertiò propter scandalum, vel infamiam. *b* Vade qui stat ad altare ante linteum, recordaturque se non esse jejunum, si discedere sine infamiae nota non potest, communicare poterit. Ratio est, quia præcepta humana cum tanto rigore obligare non solent : nam propter eandem rationem, si Sacerdos in altari ante consecrationem se similiter non esse jejunum recordatur ; si sine nota non potest (quam rarò effugere valet, ut diximus cap. præcedenti §. 6. n. 35.) prosequi Sacrificium poterit.

perit. & Dico ante consecratio- *c. Suar. de*
nem: nam si postea, nullo mo- *Euc. d. 68.*
do, etiam non instante infamia, *sec. 5. fin.*
potest discedere, cum sacrifi- *Vasq. de*
cium inchoatum perficere oportet, *Euc. d. 211*
n. 48.

34 Quartò Sacerdos, si in Ca- *d. In missa*
lice, pro vino posuit aquam, vel *Pii V. de*
acetum, idque post ejus sum- *defect. in*
ptionem cognovit; potest, immo *missa occurr. ex D.*
debet, ad sacrificium perficien- *Th. 3. d. 1.*
dum, iterum consecrare, vel vi- *q. 83. art. 6.*
num tantum, vel aliam item *ad 4.*
hostiam, & vinum e ac sumere.

Si talem defectum cognoscit *e. Missa b.*
dum habet in ore illam aquam, *Clem. 8.*
seu acetum illud; non obligo *f. ib. ex scor.*
ea ab ore projicere: quia esset *in 4. dist.*
irreverentia, & fortè periculum *8. q. 3.*
projiciendi aliquod fragmen- *f. De Lug.*
tum assumptæ hostiæ. Deglu- *d. 15. sect.*
tiar igitur, & postea, posito ite- *4. n. 75.*
rum vino consecret, ut dictum
est.

Quid in dubio, an sit acetum?
Respondeo si in tale dubium in-

eidas post sumptionem Calicis;
 teneas fuisse vinum: quia possi-
 det substantia vini, & pro ipso
 est præsumendum. Idem puto
 si dubium advertas post conse-
 crationem: ne sine bono funda-
 mento turbetur Sacrificium,
 ejusque ordo: & ex alia parte
 jam possidet substantia vini. At
 si dubites ante consecrationem;
 vel deponere debes dubium, vel
 mutare vinum: ne exponas te
 periculo non consecrandi. Quod
 si non invenitur aliud vinum,
 vel non nisi difficillimè; si non
 est inceptus Canon, desistas: si
 est inceptus; præsumas esse vi-
 num, & progreditor: nam tunc,
 cum prope conseatur incepta
 substantia Sacrificii; melius est
 deposito dubio illud perfici,
 quam incompletum sine du-
 bio, & certò pati. Acetum au-
 tem illud (si fortè aliquod su-
 persuerit) vel sumas post sum-
 ptionem corporis, & sanguinis,
 vel

vel alicubi reverenter serves,
stupa, seu linteolo imbibitū, do-
nec siccetur : quando erit com-
burendum, & in sacrarium pro-
jiciendum. Imò si fuerit certò
acetum; poterit & alii sumen-
dum tradi.

35 Quintò Idem Sacerdos, si
post assumptam ablutionem, ad-
vertit in patena fragmentum
sui Sacrificii sive parvum, si-
ve magnum adesse; illud,
quamvis non sit jejunus, su-
mat: *h* quia pertinet ad idem Sa-
crificium. Idem dic si advertat,
finita missa, immo, & postquam
alios, licet multos, communi-
caverit, & sed in eodem altari.
Quid autem si advertat in sacri-
ficia? Non potest sumere: *l* quia
jam penitus est absolutum Sa-
crificium. Nec tamen est im-
probabile *m* ex Granado, quod
possit, si non dum vestibus sacris
est spoliatus: quia adhuc judi-
catur non absolvisse totaliter Sa-

*g In rub.
Miss de
defect pa-
nis n. 5.*

*h Sylv. V
Euc. 3. §. 8.*

*i De Lug.
dicta d. 15.
n 82.*

l Idem ib.

*m Gran.
in 3. p.*

*contr. 6.
tract. 10.*

d 6. n. 11.

Calicis;
ia possi-
pro ipso
lem puto
t conse-
o funda-
rificium,
lia parte
vini. At
ationem;
ium, vel
ponas re
di. Quod
vinum,
& si non
stas: si
esse vi-
am tunc,
incepra
elius est
perfici,
sine du-
um au-
quod su-
st sum-
guinis,
vel

crificium. Dixi (fragmentum
sui sacrificii) nam si sit fragmen-
tum ex alio sacrificio; nunquam
potest sumere, post abluionem:
quia cessat prædicta ratio. Quid
igitur de illo fiet, ut etiam de il-
lo invento, post spoliatas sacras
vestes, in Sacristia?

36 Respondeo cum distinctio-
ne n Si in illa Ecclesia servatur
Sanctissimum Sacramentū, vel,
si post Missam à te celebratam,
sit alius Sacerdos celebraturus;
illud fragmentum detur consu-
mendum huic Sacerdoti, vel ser-
vetur in pixide, seu in calice, su-
perposita patena. Si aliquid ex
his sine irreverentia haberi non
potest; assumat ipsemet Sacer-
dos, etiam si non jejunos sit.
Ratio est, quia sic nunc dicitur
reverentia, ut potius sumatur
à non jejuno, quam irreverenter
quocunque in loco seruetur.
Laico, o qui jam, communicat
vit, nullo modo est danda, salu-
rem

n Hagun.
præc. Ec. 3
l. 3. c. 5. n.
30.

o Idem,
ibid n. 31.

tem cum intervallo: quia sic bis communicaret: dari autem tutò poterit communicaturo simul cum alia particula: quia tunc est una moraliter communio.

37 Quod dictum est, si adest sacrarium debere in eodem servari, vel, si adest Sacerdos sacrificaturus, debere eidem dari fragmentum inventum alterius sacrificii; intelligit meritò Fagundez, p si prædictum fragmentum sit vel integra particula, vel notabile, & grandiusculum: nam si sit parvum, probabilissimum est, posse à non jejuno Sacerdote, post ablutionem, dum adhuc est in altari, absumi. Ratio est, quia talia parva fragmenta facile deperduntur. Vnde major reverentia erit, si assumantur à non jejuno Sacerdote, quam si cum tali periculo in sacrario conserventur, vel, cum eodem periculo, dantur Sacerdoti sacrificaturo.

q Unde

p Fagundez.
i. Eccles.
præc. 1. 3.
c. 18. n. 20

*q. Fagund.
n. 3. citās
Henriq.*

¶ Unde infert, quòd potest Sa-
cerdos sine ullo scrupulo Pixi-
dem purificare, & sumere reli-
quias illius, dum est in altari
post ablutionem, si ante ex in-
advertentia non purificavit: re-
putatur enim id totum una sa-
crificii moralis consumptio.

*¶ Citati à
Marchin.
mox ci-
tando.
¶ March.
ord. tr. 3.
p. 3. c. 3.
n. 19,*

38 Siste autem hic paulisper
(amice Lector) nam quæ n. 35.
de fragmento proprii sacrificii
dicta sunt, ex Suarii, Henriquez,
Fagundez, Bonacinæ, & aliorum
que doctrina probabiliore dicta
sunt. Cæterum Marchinus
contendit etiam reliquias alte-
rius sacrificii sive minimas, sive
grandiusculas, posse Sacerdo-
tem sumere, si eas advertat in ale-
tari finita missa, etiam post mul-
tos communicatos. Ratio, pro-
pter quam mihi videtur proba-
bilis, & tuta hæc opinio (quam-
vis Marchinus hujus rationis
vix meminerit) est, quia diversi-
tas ministrum, & sacrificii non vi-

detur probabilis, & tuta hæc
 opinio (quamvis Marchinus hu-
 jus rationis vix meminerit) est,
 quia diversitas ministri, & sacri-
 ficii non videtur obstare; cum
 omnes sint Christi ministri,
 unumque sit veluti specie sacri-
 fici. Et sicuti jejunos Sacer-
 dos potest sumere hostiam à se
 consecratam, & simul aliam
 præconsecratam ab alio Sacer-
 dote, atque adeo non sui sacri-
 ficii, ut omnes concedimus, id-
 que ob illam rationem, quia est
 idem Christi minister, eadem-
 que Eucharistia; ita, ob ean-
 dem rationem, poterit sumere
 reliquias quascunque post mis-
 sam. Nam eo ipso, quòd sunt
 consecratæ à ministro Christi,
 habent relationem ad quemcun-
 que Sacerdotem, qui pariter est
 minister Christi, & possunt dici
 reliquæ sacrificii cujuscunque
 Sacerdotis, cum sint reliquæ
 continententes eundem Christum.

G

Non

Non potest autem ullus Sacerdos hostiam grandem, seu particulam integram consecratam advertēter relictam sumere post ablutionem: quia, quamvis sit sui sacrificii, eundemque Christum continens; non est tamen materialiter reliquia, seu fragmentum: ad solas enim reliquias sive magnas, sive parvas, ex usu Ecclesiæ, & omnium Sacerdotum praxi, extenditur illa facultas ea sumendi post ablutionem.

39 Confirmat Marchinus eandem suam sententiam. Primò quia sic auditur practicari in multis Religionibus extrema doctrinæ, & sanctitatis. Secundò, quia difficile est rectè scire, an illæ reliquiæ inventæ post ablutionem sint ex præconsecratis ab alio, vel à se ipso: cum sæpius in patena, vel calicereperiuntur etiam partiellæ consecratæ ab alio.

Tertio

Tertiò in die Parasceves, post
sumptionem ablationis, Sacer-
dos consumit reliquias præcon-
secratas die præcedenti, si quæ
in patena, vel calice remaneant:
ergo idem licebit omni tempo-
re. Hæc ille.

40 Hinc collige eam necessi-
tatem asservandi majusculum
fragmentum in Sacrario, dictam
num. 36. solum debere intelligi
de tali fragmento sive sui, sive
alieni Sacrificii invento post
spoliatas sacras vestes. Nam
fragmentum ejusmodi inven-
tum in altari sive sui, sive alieni
Sacrificii; potest, ut dictum est,
ex hac Marchini probabili, sen-
tentia, assumi à Sacerdote in
prædicto altari, etiam post fini-
tam missam, multosque com-
municatos. At idem fragmen-
tum sive sui, sive alieni Sacrifi-
cii inventum in Sacristia antè
spoliatas sacras vestes idem
Marchianus negat posse à Sacer-
dote

dote sumi: quia postquam abal-
tari recessit, judicatur (ait)
completum Sacrificium. Verum
an ex eo, quod supra num. 35. ex
Grado attulimus, aliud sequi
probabiliter dici possit, tu con-
sidera.

41 Potest sexto à non jejuno
sacra Eucharistia sumi, quoties
id debita Christo reverentia re-
quirit. Hinc si timetur ab Hæ-
reticis conculcanda, ut supra di-
xi c. 1. n. 68. vel ab animali bruto
comedenda, vel aliquo modo
comburenda, vel quid simile; fa-
ctius erit à non jejuno fidei absu-
mi, quam talia permitti.

42 Septimò huc reduci potest
quando Sacerdos advertit parti-
culam hostiæ infusam in calice
ipsi calici hæsisse, nec cum vino
consecrato simul ebibisse: tunc
enim vel potest digito ad labrum
calicis adducere, vel melius,
propter majorem decentiam,
potest semel, bis, ter, & quoties
opus

opus & fuerit infundere vinum
purificationis, & simul cum illo
absumere, quamvis timeatur,
vel occurrat prius descendere u
in stomachum vinum illud,
quàm sacram hostiam.

42 Simile quid licet in laicis
infirmis, quibus, post sumptam
particulam, simul cum ablutio-
ne, vel paulo post licebit reli-
quias Sacramenti inventas in
calice, vel pixide tradere, ut de
praxi timoratorũ testatur Mar-
chinus. Ratio esse potest quia
cum admodum parva mora illa
sit, censetur eadem moraliter
comestio: & ex alia parte, in tali
occasione infirmorum, sic expe-
ditius cum decencia consumun-
tur illæ sacræ reliquiæ.

44 Octavò, huc item reducitur
quando Sacerdos post confe-
rationem unius, vel utriusque
speciei repentinè moritur, vel
Sacrificium persequi non potest:
Tunc enim, si non adsit alius Sa-
cerdos

t Fag. 3
Ecc præq.

l. 3. c. 6

num 4.

u Vide De

Lugo de

Euchar.

d. 15. sec. 4

n. 79.

a March.

tr. 3. p. 3.

c. 3. n. 18.

b *In rubr.*
miss. de
defectib.
occurrentibus n. 3.
Regum. 3.
Eccl. prac.
l. 3. c. 5.
n. 27 &
passim Do
ctores.
c Ochag.
de Sac. tr. 2
q. 12. n. 15.

d *De Lug*
de Euch.
d. 15. sec. 3.
¶ 155.

cerdos jejunus, debet **b** a non je-
 juno perfici Sacrificium. Nam
 id exposcit reverentia tanto Sa-
 crificio debita, ut nimirum im-
 perfectum non relinquatur.

45 Si Sacerdoti injiceretur
 mortis metus cadens in constan-
 tem virum, si non jejunus cele-
 bret, idque non in contemptum
 Religionis, sed v.g. ut alii audi-
 rent missam, potest eis Sacerdos
 sic celebrare. Ratio est quia ex
 una parte non cum tanto dispen-
 dio obligant præcepta humana:
 & ex alia hujus, de quo loqui-
 mur violatio, non videtur, ne
 implicite quidem, involvere ta-
 lem irreverentiam, ut timeatur
 de aliquo virtuali contemptu.
d Nam si esset in contemptum;
 nullo pacto profectò liceret:
 quia tunc esset intrinsicè ma-
 lum, & ex nullo timore vel mali,
 vel mortis admittendum.

46 Denique si petas, quis
 nam dispensare possit in hujus-
 modi

modi præcepto jejunii naturalis ante Communionem? Respondeo, solum Summum Pontificem, ex communi Doctorum sententia: qui tamen de facto, ut advertit De Lugo, e nec ipse dispensare solet. Rectè autem dicitur (solet) liquidem dispensasse aliquando, nempe Imperatori Carolo V. tradit f. Famianus Strada.

e De Lu-
go ibid.

f Famian.
Strada.

De Bello
Belgico l. 2

dec. 1.

§. 9.

De Communionem in azymo, & in fermentato.

Cum certum sit, & fusè a S. Th. 3. à Theologis a probatum p. 974. tum azymum, tum fermentatum artic. 4. & panem esse materiam consecrabilem, quo ad validitatem Sacramenti: Græcam vero Ecclesiam in fermentato, Latinam in azymo ritè consecrare: atque adeo Fideles utriusque Ecclesie suo quisque ritu sacram Eucharistiam quasi.

G 4

rismam quasi.

rismam sumere consuevisse; aliqua quæ possunt in praxi occurrere, operæ præteritum est explicare: præsertim nobis in Sicilia scribentibus, ubi multi (etiam integra Oppida) sub Græcorum Catholicè vivunt. Id, quod tamen, ut distinctius explicetur, altius est repetenda disputatio, nimirum ab ipso ritu consecrandi in azymo, vel fermentato, ut facilius ad communionem in iisdem explicandam, quæ ad nos pertinet, accedamus.

§. II.

An Sacerdos celebrare debeat in azymo, vel fermentato.

2 Certum est primò, ex necessitate præcepti, à quolibet Sacerdote, b juxta propriæ Ecclesiæ consuetudinem, hoc est à Græco in Græca Ecclesia fermentatum, à Latino in Latina Eccle-

b S. Thom.
Suarez,
Laym. citati, alii-
que mox
tandi.

Ecclesia azymum assumi debere ad consecrandum: si fecus fiat, peccari mortaliter, Ratio est sensus Ecclesiæ semper consuetudinem hanc gravissimam in utroque respectivè ritu judican- tis. Adde Concilii c Florentini authoritatem. Adde & Pii V. constitutionem d' ibi. Ne Græci Latino more, & Latini Græco ritu missas, & alia divina officia celebrent.

3 Hinc infert e Suarez, & Layman f neque in casu necessitatis dandi ægroto Viaticum, quando deest materia proprii ritus, & suppetit alia, licitum esse Græco in azymo, Latino in fermentato consecrare. Ratio est, quia ad Ecclesiæ majestatem, tantique mysterii reverentiam spectat, ut non nisi servatis Ecclesiarum antiquis ritibus, qui gravissimi & strictissimi juris semper judicati sunt, (qualis est hic sine controversia) conficiatur.

G s

tur.

c Concil.
Flor. in li-
teris unio-
nis.

d Pius V.
const. 12

e Suar. de
Euc. d 44
sec. 3. in fi-
ne.

f Laym.
l. 5. tr 4.
c. 2. n 4.

isse; ali-
xi occur-
st explica-
in Sicilia
ti (etiam
Græco ritu
quod ca-
xplicetur,
isputatio,
onsecran-
ntato, ut
nem in iif-
uæ ad nos

debeat in
ntato.

s, ex ne-
à quolibet
opriæ Ec-
n, hoc est à
cclesia fer-
in Latina
Eccle-

tur. Neque enim propter necessitates privatas debent publicæ, & universales, gravesque consuetudines negligi. Bonum igitur Religionis publicum, debet præferri bono spirituali particulari moribundi; & multo magis, quia Eucharistiæ sumptio non est ita absolutè necessaria ad salutem, sicuti pœnitentia, & baptisimus.

4 Quid si aliud Sacramentum talis infirmus, v. g. pœnitentiam, habere non potuerit, ita ut credatur posse, ex probabili sententia g. judicari ponendum in gratia per receptionem Eucharistiæ? Respondeo, neque esse puto permittendum: quia non est aperienda via ad tam gravem consuetudinem deserendam: nam sic etiam aperiatur via ad faciendum sacrum in simili necessitate, sine ullis vestibus sacris, sub vesperas, in una tantum specie, imò & consecrare sine missa, &c.

Impu-

g. Sup. c. 1.
§. 1. n. 2.

imputet igitur sibi infirmus, si
 nolit (cūm Dei gratia semper
 præsto sit) conterere, & sic justi-
 ficari. In tanta necessitate in-
 clinarem ad id, ad quod etiam,
 pro ordinario Viatico, videtur
 inclinare Suarez, *h* ut nimirum *h* Suarez
 possit Græcus in Ecclesia Græca *dicta sec 3*
 celebrare in azymo, non vero *fine*.
 Latinus in fermentato. Ratio
 est, quia minus est recedere à
 consuetudine partis, quàm à
 consuetudine capituli: Quoniam
 ergo Græcus recederet à more
 Ecclesiæ Græcæ, quæ est mem-
 brum, seu pars: Latinus verò à
 more Ecclesiæ Latinæ, quæ est
 caput; videtur Græcus posse ex-
 culari in tanta necessitate ad
 consecrandam in azymo, non
 vero Latinus in fermentato.

¶ Certum est secundò cum
 soleant in Ecclesia Latina esse
 aliqua templa, ubi Græcis Græ-
 co ritu: & in Ecclesia Græca ubi
 Latinis Latino more celebrare

conceditur; certum inquam est quemlibet in dictis respectivè templis, etiam si solum per transitum ibidem inveniatur, debere suum ritum servare. Ratio est quia tunc perinde se habent, ac si in propria Ecclesia versarentur: propterea enim hoc privilegium habendi ibi sua templa concessum censetur, ut quilibet suum illæsum custodiat ritum. Quamobrem, quia Panormi v. g. existit templum S. Sophiæ, & Messanæ templum S. Catharinæ, ubi Græci Græco ritu celebrant; non poterit Græcus in iis Civitatibus nisi more Græco sacrificare.

6 Quod si contingat, quòd Latinus celebrare velit in dictis eisdem templis Græcorum; non poterit nisi more Latino sacrificare: & similiter si contingat quòd Græcus ibidem habitans celebrare velit in templis Latinorum; more Græco celebrare oportet.

*i Suarez
ibid §. il.
lud vero.*

*1ª var ib.
Coninch.
de Euch.
97^a ar 4
dub 3^a
119.*

oportet
ibi ha
tur esse
accide
cent i
quod e
region
pla; c
bus O
adsum
dem i
La Pia
galis
Græc
quanc
sam c
rum,
noru
stodit
7
quiel
Sacer
Occid
in O
temp
Di

oportebit. Ratio est, quia cum
ibi habeant sua templa; judican-
tur esse in sua Ecclesia, & per
accidens est, quòd nunc sacri-
cent in templo alieno. Atque id
quod dicimus quando in nostris
regionibus existunt Græca tem-
pla; dicendum erit de regioni-
bus Orientalibus, quando ibi
adsunt templa Latina. Et qui-
dem ita observari vidi in oppido
La Piana in diœcesi Montis Re-
galis, ubi sunt sua templa pro
Græcis, & sua pro Latinis. Nam
quando accidit ut Latinus mis-
sam celebret in templo Græco-
rum, & Græcus in templo Lati-
norum; suum ritum quisque cu-
stodit

7 Difficultas igitur superest,
quid dicendum quando Græcus
Sacerdos invenitur in partibus
Occidentalibus, Latinus vero
in Orientalibus, ubi sui ritus
templa non adsint?

Dico esse distinguendum: nam

G 7

vel

*in Sua
ibi. §. di-
Et illud
vero in fo-
no.*

*in Suarez
dicto §. si-
lud vero
Coninch.
de Euch.
q. 74. ar. 4
dub. 3. n.
117.
© *Id. ibid.**

vel hic Græcus, Latinusve mu-
tavit omnino domicilium, ani-
mo scilicet ibi perpetuò manen-
di, vel non mutavit domicilium,
sed est ibi per transitum, seu et-
iam per habitationem alicujus
temporis: Si primum, debet in
ritu Ecclesie, ubi sedem fixit, ce-
lebrare, nec potest *m* in suo, sine
Pontificis privilegio. Ratio est
quia jam est membrum Eccle-
siae, in qua firmam posuit sedem
sui domicilii: ergo ejusdem Ec-
clesiae mores excipere tenetur.
Ita Suarez, & Coninch loquen-
tes de Sacerdote Græco, eadem-
que est ratio de Latino. Si se-
cundum, licet possit *n* confor-
mem se reddere cum ritu loci, in
quo est, & consequenter Græcus
in azymo, & Latinus in fer-
mentato consecrare; non tamen
obligatur, o cum possit in suo ri-
tu persistere, si libeat. Ratio est
quia est probabilissima opi-
nio,

nio, p
per al
non te
confu
transi
8 A
exped
quis c
non su
locoru
que E
servan
ejusde
pars:
nostre
absolu
suetud
esse in
eo, q
ranse
mora
tus, &
Latin
Latin
Suas e
pediti

nio, p̄ quemlibet transeuntem per aliquem locum posse, sed non teneri se accommodare cum consuetudinibus loci, per quem transit.

8 Adverto primò melius, & expeditius esse, si in suo ritu quis celebret. Ratio est quia hæc non sunt consuetudines propriæ locorum, sed universales utriusque Ecclesiæ, quas præstat observari à quolibet, quandiu est ejusdem Ecclesiæ membrum & pars: ac talis supponitur in casu nostro, cum non dum mutaverit absolutè domicilium. Adde consuetudinem, quæ sic jam videtur esse introducta, fundaturque in eo, quod difficile esset Græco transeunti etiam cum aliqua mora per regiones Latinas, ritus, & ordinem, ceremoniasque Latinas ediscere: & similiter Latino per regiones Græcas. Suas ergo quisque missas & expeditius recitabit, & melius in sua

p *Conineb*

d. q 74.

ar. 4. deb.

3. *Castrop.*

27. 1. de

leg. disp. 1.

p. 24. §. 3.

m. 11. *Ma-*

rollo d. 4.

de leg. c. 2.

sec. 4. m.

536.

ve mu-
n, ani
manen-
cilium;
seu et-
licujus
ebet in
ixit, ce-
o, sine
atio est
Eccle-
sedem
em Fca-
enetur
oquen-
adem-
si se-
onfor-
oci, in
Græcus
in fer-
tamen
suo ri-
tio est
opi-
nio,

¶ Leo IX.
in ep. ad
Michael
const. c. 29.

¶ Sanch.
Lessuar
aliquae a-
pud Me-
rollam cit.
sec. 3. n.
§ 23.

¶ Suarez
dicto §. il-
lud vero.

ritu consecrabit. Quod certe videtur insinuari à Leone IX. qibi. Ut quisque juxta suæ Ecclesiæ ritum celebrare sinatur, etiam si in alieno solo versetur.

9 Adverte Secundo licet in aliis casibus peregrinus teneatur r legibus loci se accommodare, quando non est in tali loco per brevem transitum, sed per aliquod notabile tempus, puta per majorem anni partem: dantque exemplum Doctores de studiosis extraneis, qui verè dicuntur habitare in ea urbe ubi student, non tamen habere domicilium: licet, inquam, ita sit in aliis casibus; tamen in hac nostra materia, nisi Græcus, Latinusve fixam sedem, modo supra dicto, posuerit, quamvis per aliquod tempus notabile ibidem fuerit; non tenetur, licet possit, loci celebrandi ritum excipere. Id quod licet non tam clarè docuerit Suarez, § clarius docet

Ca-

Coni-
tione
ti alla

An
La

10 I
azym
tato
que S
Iden
sicom
tione
let. e
num:
ter vi
cis,
enim
erant
ciunt
licet
trahi

Coninch, & merito : nam rationes, modo numero præcedenti allatæ, id etiam probant.

t Coninch
d. dub. 3.
n. 118.

An Laicus Græcus in azymo, & Latinus in fermentato licitè communicare aliquando possit.

a Fag. 3.
Eccl. præc.
l. 2. c. 2.

10 **F**agundez a docet Græcum communicando in azymo, & Latinum in fermentato peccare mortaliter, citatque S. Thom. b Cajet. c Suarium. d Idem repetit paulo post, etiam si communicare velint ex devotione: & præter dictos citat Tolet. e Henriquez f & Bellarium: g qui omnes à me diligenter vili in citatis à Fagundez locis, id non dicunt: loquuntur enim de Sacerdotibus consecrantibus, nec mentionem faciunt de laico communicante: & licet è consecratione potuerit trahi consequentia ad communicationem;

n. 5. 6.
b S. Th. 3.
part. q. 74
art. 4.
c Cajet. ib.
d Suar d.
§. illud
vero
e Tolet. l. 2
c. 25. n. 6.
f Henriq.
de Euch.
l. 8 c. 10.
g Bell l. 4
de Euch.
c. 8.

nionem; illam tamen ii Doctores non deduxerunt, nec certe absolutè erat deducenda, ut ex dicendis patebit.

11 Dico Primo laicus Græcus in partibus Orientalibus, Latinus in Occidentalibus peccatum mortale regulariter committit, nisi communicet in suo ritu. Ratio est prædicta Ecclesiarum consuetudo, quæ sine dubio propter connexionem, quæ est inter consecrandum, & communicandum, huc se debet extendere, quando aliquid in contrarium non adest.

12 Dixi (regulariter, & quando quid non est in contrarium) Siquidem hic potest esse casus: qui, quamvis rarissimè contingat; ostendit tamen diversitatem obligationis, quam contrahimus in communicando, ab ea, quam contrahimus in consecrando. Fac enim in Orientali Ecclesia adesse Græcum moribundum (&

(& idem in hoc casu erit in Occidentali de Latino) qui indigeat Viatico, nec adsit ibi, nisi Sacerdos Latinus Peregrinus, qui sacrum confecerit in azymo: poterit ne hic Græcus infirmus communicari pro Viatico in azymo? Profecto posse puto. Ratio est Primò: quia consuetudo gravissima servandi hos universales ritus de azymo, vel fermentato; pro consecratione à Doctoribus citatis adducitur: pro laica communione, nequaquam. Et ipse Pius V. & supra allatus dum sic inhibet: Ne Græci præcipuè uxorati, Latino more, & Latini Græco ritu missas, & alia divina officia celebrent, vel celebrare faciant: clarè de consecratione loquitur, non de laica communione. Secundò quia favet disparitas non mediocris: continet enim longè quid minus de ritu Ecclesiæ laica communio, quàm Sacrificium: hoc enim est

*h Pius V.
const. 12.*

ex se publicum, illa privata: hoc involvit sexcentas ceremonias, illa satis pauca: in hoc conficitur Sanctissimum Christi Corpus, adeoque conficitur Sacramentum, in illo, solum quod confectum est, distribuitur, &c. Tertio quia casus propositus tam rarus est, ut non potuerit tam sæpè evenisse, ut consuetudinem induxerit. Quarto non possum mihi persuadere piam matrem Ecclesiam invitam censi in communicando ægroto, per alienum ritum Catholicum, unde nullum scandalum, nulla irreverentia, nullus novus ritus inducendus timeatur: & unde denique, propter raritatem eventus, nulla ansa tribui præsumatur universales consuetudines non servandi: quæ omnia timeri facilius poterant in consecrando per alienum ritum, ut supra num. 3. dictum est.

13 Dico Secundò Græcum in Latina

Latina
Græco
clesia
Latino
suetudi
commu
dine, r
stris his
ter obs
posse.
quia, ut
concess
ritus, u
tellige
mero p
14 R
ta, qua
quo oli
sui, jam
profess
bus cele
commu
Pontifi
mam, u
charisti
tiam pl

Latina Ecclesia, ubi templa sunt
 Græcorum, & Latinum in Ec-
 clesia Græca, ubi templa sunt
 Latinorum, ex antiquiore con-
 suetudine debuisse in suo ritu
 communicare: sed ex consuetu-
 dine, recentiore, saltem in no-
 stris his Siciliae partibus, eos ali-
 ter observare, non immerito,
 posse. Ratio prioris partis est,
 quia, ut supra i diximus, ad hoc
 concessa sunt illa templa alieni
 ritus, ut quisque suum seruet: in-
 tellige cum exceptione dicta nu-
 mero præcedente.

i Sup. n. 35

14 Ratio posterioris partis est
 ea, quam proponendo casum, de
 quo olim Messanæ interrogatus
 fui, jam subdo. In nostro domus
 professæ templo singulis mensi-
 bus celebratur solemnitas fidelium
 communio, ex privilegio Summi
 Pontificis concessa, in eam for-
 mam, ut qui ibidem Sacram Eu-
 charistiam suscipit, Indulgen-
 tiam plenissimam lucretur. Græ-
 oi

ci ergo non nulli Græco more
 Messanæ viventes, solitique in
 fermentato apud templum S.
 Catharinæ, ubi Græcus ritus
 servatur, communicare, interro-
 gaverunt nostros an possent
 apud nostrum Societatis tem-
 plum Eucharistiam in azymo
 recipere, Indulgentiamque lu-
 erari? Ex Fagundez cum 10. al-
 lato, videbatur multis, negati-
 vè, esse respondendum: Nihilo-
 minus putavi non esse illos tanto
 bono defraudandos, atque adeo
 posse. Motus fui Primò quia
 Pontifex, dum eam Indulgen-
 tiam omnibus Fidelibus conce-
 dit, non videtur velle excludere
 Græcos ibidem commorantes:
 quare cum ex alia parte deter-
 minet locum communionis, ubi
 non nisi in azymo Eucharistia
 distribuitur; videtur implicite
 concedere facultatem in illa
 communicandi. Secundò quia
 non solum in hoc casu, sed etiam
 nulla

nulla in
 normi,
 templum
 servatur
 talis ritu
 scholaru
 rentes, p
 gregatio
 dicant, p
 in azymo
 servasser
 scorso n
 tio, & er
 Congreg
 um præ
 mea i
 plis Gra
 us? respo
 semper
 a conse
 quare ne
 quia c
 gi mu
 quod illu
 opum N
 am D. lo

nulla interveniente causa, Pa-
 normi, ubi nihilominus existit
 templum Sanctæ Sophiæ, in quo
 servatur pro Orientalibus Oriē-
 talis ritus, Auditores nostrarum
 Scholarum Græci Græco ritu vi-
 ventes, passim, in nostris Con-
 gregationibus, tēplisq; commu-
 nicant, perinde ac ceteri Latini,
 in azymo: id quod, cum ego ob-
 servassem, atque à P. Francisco
 Scorso nostræ Societatis viro do-
 cto, & erudito, qui uni ex iis
 Congregationibus Philosopho-
 rum præerat, inquisissem, atque
 mea interrogatione motus, ab
 ipsis Græcis esset rem sciscita-
 tus? responderunt se sine scrupu-
 lo semper ita fecisse, nec esse à
 sua consuetudine repellendos:
 quare nec nos repulimus. Ter-
 tiò quia cum ego minimus Theol-
 ogus muneris in meritò fungerer
 apud Illustrissimum Archiepif-
 scopum Montis Regalis Domi-
 num D. Ioannem de Torresiglia,
 in

in visitatione Oppidi La Piana
 ejus diœcesis, adverti Græcos
 non infrequenter in Ecclesia
 Latina (quæ ibi cum suo Archi-
 presbytero, seu Parocho La-
 tino pro Latinis residet) in
 azymis sine ullo scrupulo com-
 municare: non verò è contra
 Latinos in templis Græco-
 rum in fermentato. Quare ra-
 tionem diversitatis inquire-
 re volui: responderuntque ii
 Sacerdotes id fieri, quia cum
 sit universalior ritus Roma-
 nus, quàm Græcus; licet Græ-
 co-Romanum, utpote universa-
 liorem, sequi: non verò Roma-
 no Græcum. Hæc illi. Sed li-
 cet ratio hæc nimis probet, pro-
 batenim Græcos etiam in Eccle-
 sia Græca existentes, ad libitum,
 Latinos ritus sequi posse; ta-
 men, & tangit rationem, quam
 ex Suario supra num. 4. diximus:
 & satis mihi est, usurpationem
 illam Græcorum communicandi
 ali-

aliqua
 ut on
 dama
 me aut
 Illustr
 illos n
 Hæc
 sanæ d
 re inte
 tum m
 15
 versan
 lum ex
 de Lat
 cos, u
 templ
 Sienim
 lium; c
 nicare
 eadem
 quia sc
 Eccles
 etum
 propte
 Si ve
 rit, se

aliquando in azymo, non statim, ut omnino illegitimam, esse damnandam. Nam propterea, me authore, à tali consuetudine Illustrissimus Præful oppidanus illos nequaquam dimovit.

Hactenus de resolutione Messanæ data: ex qua, quod probare intendebamus, jam probatum manet.

15 Dico Tertio de Græco versante Inter Latinos, ubi nullum existit templum Græcum, & de Latino versante inter Græcos, ubi nullum adest Latinum templum, esse distinguendum. Si enim Fidelis mutavit domicilium; debet regulariter communicare ritu domicilii. Ratio est eadem, ac dicta supra num. 7. quia scilicet factus est pars illius Ecclesiæ, in qua sedem fixit. Dicitur autem est (regulariter) propter illa, quæ dicta sunt n. 12. Si vero domicilium non mutavit, sed est iter agens, vel incola

H. P. C.

a Piana
Græcos
Ecclesia
o Archi-
cho La-
det) in
lo com-
è contra
Græco-
yare ra-
inquire
antque ii
uia cum
Roma-
cet Græ-
universa-
Roma-
Sed li-
obet, pro-
in Eccle-
libitum,
sse; ta-
m, quam
diximus:
pationem
unicandi
ali-

per aliquod tempus; poterit cō-
municare, ut libet, vel in azymo,
vel in fermentato. Ratio est ea-
dem, quæ dicta est eodem nu. 7.
quia scilicet probabile est Pere-
grino dari facultatem, sed non
obligationem sequendi ritus
loci. Ex defectu tamen proprii
ritus oriri solet, ut is astrictus sit
communicare semper in alieno,
quando suus non adest. Ita Mon-
tis Regalis, ubi nullum est tem-
plum Græci ritus, Græci ado-
lescentes, ex dicto oppido La-
Piana, alijs Græco ritui addi-
ctissimi, in azymo, semper, mo-
re Latinorum, cum fermentato
carent, communicant.